

Dokument s plenarne sjednice

A9-0159/2024

25.3.2024

IZVJEŠĆE

koje sadržava prijedlog nezakonodavne rezolucije o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane (COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464M(NLE))

Odbor za razvoj

Izvjestitelj: Tomas Tobé

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	14
PRILOG: POPIS SUBJEKATA ILI OSOBA OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE	18
MIŠLJENJE ODBORA ZA MEĐUNARODNU TRGOVINU	19
PISMO ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE	26
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	30
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	31

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane

(COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464M(NLE))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća o zaključcima o Sporazumu o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, potpisan 15. studenoga 2023. u Samoju (Sporazum iz Samoe) (COM(2023)0791),
- uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 207. stavkom 4. prvim podstavkom i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 21. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 208. stavak 1. UFEU-a, posebice izjavu da „Unija uzima u obzir ciljeve razvojne suradnje u politikama koje provodi, a koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju”,
- uzimajući u obzir Sporazum iz Georgetowna, kako je revidiran Odlukom br. 1/CX/19 od 7. prosinca 2019.,
- uzimajući u obzir „Zajedničku viziju za 2030.”, usvojenu u veljači 2022. na 6. sastanku na vrhu Europske unije i Afričke unije,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 16. rujna 2021. naslovljenu „Strategija EU-a za suradnju u indo-pacifičkoj regiji” (JOIN(2021)0024),
- uzimajući u obzir ishod sastanka na vrhu EU-a i Zajednice latinoameričkih i karipskih država (CELAC) održanog u srpnju 2023.,
- uzimajući u obzir Program UN-a za održivi razvoj do 2030. i ciljeve održivog razvoja,
- uzimajući u obzir Akcijski plan iz Addis Abebe, donesen na Trećoj međunarodnoj konferenciji o financiranju razvoja održanoj u srpnju 2015.,
- uzimajući u obzir sporazum potpisan 12. prosinca 2015. na 21. konferenciji stranaka (COP21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) u Parizu („Pariški sporazum“),

- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali u Vijeću te Europskog parlamenta i Komisije od 7. lipnja 2017. naslovljenu „Novi europski konsenzus o razvoju – naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost”¹,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konferenciju o stanovništvu i razvoju (ICPD), koja je održana u Kairu 1994., njezin akcijski program te ishode njezinih revizijskih konferencija i sastanak na vrhu u Nairobiju 2019. (ICPD+25), kojim je obilježena 25. obljetnica te konferencije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009²,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. prosinca 2021. naslovljenu „Global Gateway” (JOIN(2021)0030),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 4. listopada 2022. naslovljenu „Akcijski plan za mlade u okviru vanjskog djelovanja EU-a za razdoblje 2022. – 2027.: Promicanje konkretnog sudjelovanja i osnaživanja mladih u okviru vanjskog djelovanja EU-a za održivi razvoj, ravnopravnost i mir” (JOIN(2022)0053),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. studenoga 2022. naslovljenu „Strategija EU-a za globalno zdravlje: bolje zdravlje za sve u svijetu koji se mijenja” (COM(2022)0675),
- uzimajući u obzir Izvješće o globalnom održivom razvoju iz 2023.,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III – Ambiciozan plan za rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena u okviru vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2020)0017) i Zajedničko izvješće o njegovoj provedbi u sredini programskog razdoblja (JOIN(2023)0036),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. svibnja 2022. o obnovljenom partnerstvu EU-a s najmanje razvijenim zemljama,
- uzimajući u obzir izjavu koju je 9. studenoga 2023. usvojio Odbor za praćenje odnosa EU-a i AKP-a,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 4. listopada 2016. o budućnosti odnosa između AKP-a i EU-a nakon 2020.³, od 14. lipnja 2018. o predstojećim pregovorima o novom

¹ [SL C 210, 30.6.2017., str. 1.](#)

² [SL L 209, 14.6.2021., str. 1.](#)

³ [SL C 215, 19.6.2018., str. 2.](#)

sporazumu o partnerstvu između Europske unije i Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država⁴ te od 28. studenoga 2019. o pregovorima koji su u tijeku o novom sporazumu o partnerstvu između Europske unije i Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država⁵,

- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 25. studenoga 2020. o poboljšanju djelotvornosti razvoja i učinkovitosti pomoći⁶, od 15. lipnja 2023. o provedbi i ostvarivanju ciljeva održivog razvoja⁷ i od 12. prosinca 2023. o provedbi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa⁸,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju o strateškoj važnosti i dimenziji partnerstva AKP-a i EU-a, koju je Zajednička parlamentarna skupština AKP-a i EU-a usvojila 20. ožujka 2019. u Bukureštu, u Rumunjskoj,
 - uzimajući u obzir članak 105. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za vanjske poslove,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj (A9-0159/2024),
- A. budući da je prošlo više od dvije i pol godine od parafiranja novog sporazuma o partnerstvu između EU-a i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) u travnju 2021. do potpisivanja sporazuma u Samoju u studenome 2023.;
- B. budući da je zbog brojnosti kriza, kao što su globalne posljedice pandemije bolesti COVID-19, utjecaj klimatskih promjena i ruska ratna agresija na Ukrajinu, koje su dovele do pogoršanja prehrambenih kriza u svijetu, potrebno stvaranje snažnijih saveza i učinkovitijih ravnopravnih partnerstava kojima se ostvaruju opipljivi rezultati kako bi se bolje odgovorilo na nove potrebe i globalne izazove i to podupiranjem sustava ranog upozoravanja za brzu razmjenu informacija i ranih intervencija za spašavanje života;
- C. budući da je dugogodišnje partnerstvo između EU-a i zemalja AKP-a od velike važnosti s obzirom na broj zemalja koje objedinjuje i veću ulogu koju bi moglo imati u multilateralnom sustavu, koji je trenutačno pod pritiskom; budući da taj sporazum o partnerstvu okuplja više od polovine država članica UN-a;
- D. budući da EU i zemlje AKP-a moraju težiti jačanju partnerstva kako bi se potaknuli uzajamno korisni ishodi u pogledu zajedničkih i isprepletenih interesa te u duhu dijeljene odgovornosti, solidarnosti, reciprociteta, uzajamnog poštovanja i odgovornosti;
- E. budući da je cilj strategije Global Gateway povećati geopolitički utjecaj EU-a na globalnoj sceni tako da partnerskim zemljama u okviru Programa UN-a za održivi

⁴ [SL C 28, 27.1.2020., str. 101.](#)

⁵ [SL C 232, 16.6.2021., str. 64.](#)

⁶ [SL C 425, 20.10.2021., str. 73.](#)

⁷ SL C, C/2024/493, 23.1.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/493/oj>.

⁸ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0458.

razvoj do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja pruži ponudu koja se temelji na vrijednostima;

- F. budući da se člankom 208. UFEU-a od Unije zahtijeva da ciljeve razvojne suradnje uzima u obzir u svim unutarnjim i vanjskim politikama koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju;

Ciljevi, načela i uvjeti suradnje

1. odlučno pozdravlja dugoočekivano potpisivanje Sporazuma iz Samoe i njegove sveobuhvatne ciljeve u pogledu postizanja UN-ovih ciljeva održivog razvoja i poštovanja Pariškog sporazuma; podsjeća na važnost udruživanja snaga s državama AKP-a u duhu zajedničkog stvaranja i uspostavljanja ravnopravnih partnerstava koja su na obostranu korist u šest prioritetnih područja: ljudska prava, demokracija i upravljanje, mir i sigurnost, ljudski i društveni razvoj, uključivi, održivi gospodarski rast i razvoj, okolišna održivost i klimatske promjene te migracije i mobilnost; poziva sve stranke na brzo potpisivanje i ratifikaciju tog sporazuma; podsjeća da zemlje koje ne potpišu sporazum neće sudjelovati u njegovim političkim tijelima i tijelima za donošenje odluka, a to će ujedno Europskoj investicijskoj banci znatno umanjiti mogućnosti realizacije projekata u okviru strategije Global Gateway u tim zemljama;
2. naglašava da se novim sporazumom predviđa ojačan, moderniziran i ambiciozniji okvir za suradnju; nadalje, ponovno ističe važne političke, gospodarske i kulturne veze koje su tijekom posljednjih desetljeća uspostavljene između EU-a i država AKP-a;
3. poziva na brzu i sveobuhvatnu provedbu sporazuma jer je hitno potrebno ojačati multilateralnu suradnju u kontekstu sve veće geopolitičke nestabilnosti i konkurencije te dosad nezabilježanih globalnih izazova kao što su umnožavanje sukoba, rast socijalnih nejednakosti u zemljama i među njima, potreba za rješavanjem problema klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti, borba protiv gladi i iskorjenjivanje siromaštva; ističe geopolitičku vrijednost Sporazuma iz Samoe i njegovih ciljeva, uključujući smanjenje siromaštva, održivi razvoj te promicanje demokracije i ljudskih prava; ističe zajedničku izjavu Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država i EU-a za konferenciju COP 28 od 30. studenoga 2023. kao jasan primjer suradnje na zajedničkim interesima i prioritetima na multilateralnim forumima; poziva stranke da ojačaju svoju suradnju u multilateralnim organizacijama, u potpunosti podupru rad Vijeća Ujedinjenih naroda za ljudska prava (UNHCR) i teže zajedničkim inicijativama; potiče države članice da s OAKPD-om redovito surađuju na ministarskoj razini; ponavlja svoju zabrinutost zbog toga što EU gubi utjecaj i vidljivost zbog alternativnih ponuda iz Kine i Rusije; naglašava da je važno da EU ojača svoj status pouzdanog saveznika u razvojnoj suradnji i pokaže da međunarodni sustav utemeljen na pravilima može odgovoriti na sadašnje i buduće izazove; naglašava važnost novog sporazuma u tom kontekstu;
4. snažno podupire načela utvrđena u temeljnom dijelu sporazuma o partnerstvu, prije svega da stranke moraju težiti ostvarivanju ciljeva tog sporazuma u duhu zajedničke odgovornosti, solidarnosti, uzajamnog poštovanja i odgovornosti; smatra da je to u skladu s ciljem EU-a da stvara partnerstva ravnopravnih kojima se ostvaruju uzajamno korisni ishodi u pogledu zajedničkih i podudarnih interesa te u skladu sa zajedničkim vrijednostima;

5. pozdravlja činjenicu da se sporazum temelji na nekoliko međunarodnih sporazuma te da prepoznaje UN-ov Program održivog razvoja do 2030. i Pariški sporazum o klimatskim promjenama kao opće vodeće okvire;
6. ponovno ističe važnost parlamentarne dimenzije i parlamentarne skupštine kao foruma za predstavnike civilnog društva i agregatore raznolikosti na četiri kontinenta te važnost političkog dijaloga kao sastavnog dijela tog partnerstva; smatra da je važno da se politički dijalog razvija u okruženju potpunog poštovanja i jednakosti među zemljama te poziva na učinkovitiju, sustavniju i proaktivniju upotrebu političkog dijaloga u cilju sprečavanja političkih kriza; pozdravlja činjenicu da je parlamentarna demokracija prepoznata kao stup partnerstva i da je ojačana osnivanjem triju regionalnih skupština kojima će se omogućiti dubinske rasprave o zajedničkim pitanjima specifičnima za pojedine regije;
7. poziva na to da se odredbe za odgovor na kršenja ključnih elemenata sporazuma učinkovito primjenjuju; ponovno ističe da EU treba zauzeti principijelniji pristup prema partnerskim zemljama koje idu u suprotnom smjeru kad je riječ o središnjim vrijednostima i načelima;
8. pozdravlja uključivanje zasebnog članka u sporazum posvećenog usklađenosti politika, što je potrebno kako bi se povećala učinkovitost razvojnih aktivnosti obuhvaćenih tim sporazumom; snažno potiče stranke da ponovno potvrde svoju predanost naporima za iskorjenjivanje siromaštva, u skladu s člankom 208. UFEU-a;
9. poziva na dosljednost i sinergije između regionalnih protokola Sporazuma iz Samoe i drugih političkih okvira kojima se uređuju odnosi EU-a s afričkim, karipskim i pacifičkim regijama; u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da se u regionalnom protokolu za Afriku dosljedno upućuje na Afričku uniju (AU); nadalje, smatra da se i kontinentalni pristup Europska unija – Afrička unija i okvir EU – OAKPD međusobno nadopunjuju i jačaju; poziva na blisko savjetovanje s obzirom na to da je Komisija najavila da u prvom tromjesečju 2024. namjerava preispitati partnerstvo EU-a s Afrikom;
10. poziva na jačanje partnerstva EU-a i karipskih država na temelju izjave sa sastanka na vrhu EU-a i CELAC-a održanog u srpnju 2023.; zabrinut je zbog porasta nasilja, organiziranog kriminala i trgovine drogom na Karibima; poziva na znatno povećanje biregionalne suradnje u okviru tog sporazuma u borbi protiv tih prijetnji;
11. naglašava važnost pacifičke regije u kontekstu geostrateškog natjecanja u regiji; naglašava da je očuvanje mira, stabilnosti i slobode plovidbe u pacifičkoj regiji i dalje od ključne važnosti za interese EU-a i njegovih država članica; ističe da je potrebno udružiti resurse kako bi se učinkovito povećao politički utjecaj EU-a i EU potvrdio kao pouzdan i strateški partner na Pacifiku; poziva na izgradnju strateških koalicija u pacifičkim državama o nizu globalnih pitanja, osobito u pogledu klimatskih promjena, upravljanja oceanima, mira i sigurnosti; potiče države članice na godišnju suradnju na ministarskoj razini s pacifičkim otočnim državama;
12. poziva EU i njegove države članice da se okrenu najudaljenijim regijama i prekomorskim zemljama i područjima kako bi se ojačali odnosi i proveli projekti suradnje sa zemljama članicama OAKPD-a; poziva na to da se potiče uključivanje

najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja u procese regionalne suradnje i mehanizme dijaloga predviđene Sporazumom iz Samoe;

Strateški prioriteti

13. smatra da je šest strateških zajedničkih prioriteta utvrđenih u općem dijelu sporazuma i dalje iznimno relevantno unatoč promjenama geopolitičkog konteksta; naglašava važnost zajedničkog pristupa prema izazovima i prilikama u tim područjima;
14. pozdravlja odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, posebno kada se uzme u obzir trend slabljenja demokracije i upravljanja u svijetu te stalne prijetnje ljudskim pravima na globalnoj razini; u tom kontekstu ponavlja da se vanjsko djelovanje EU-a za podršku demokraciji mora prilagoditi novoj geopolitičkoj stvarnosti obilježenoj konkurentnim modelima upravljanja kako bi se bolje spriječilo nazadovanje demokracije i na njega bolje reagiralo; nadalje, pozdravlja predanost promicanju univerzalnih ljudskih prava bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi; međutim, žali zbog činjenice da se u sporazumu izričito ne spominje da se diskriminacija može temeljiti na seksualnoj orijentaciji ili rodnom identitetu; potiče stranke da izbjegavaju svaku diskriminaciju na temelju seksualne orijentacije te da zaustave kriminalizaciju i kažnjavanje LGBTI osoba, uključujući primjenu smrtne kazne;
15. ustraje u tome da je potrebno pridavati veću važnost aspektima sporazuma koji se odnose na ljudski i društveni razvoj, uključujući poboljšanje pristupa kvalitetnom obrazovanju i strukovnom osposobljavanju, kako bi se zemljama AKP-a omogućilo da oslobode potencijal ljudskog kapitala svojih mladih ljudi te kako bi se u njihovim zemljama potaknuo ljudski razvoj, gospodarski rast i zapošljavanje; nadalje, naglašava da je potrebno osigurati više resursa za humanitarnu pomoć i zajamčiti učinkovite načine pristupa do njezine provedbe;
16. naglašava da bi operacionalizacija Strategije EU-a za globalno zdravlje u zemljama AKP-a, posebno u pogledu prijenosa tehnologije i vještina za poticanje proizvodnje cjepiva u zemljama AKP-a, trebala biti prilagođena lokalnim potrebama uz puno sudjelovanje lokalnih i regionalnih uprava te lokalnih stručnjaka kako bi se osigurala učinkovita suradnja usmjerena na poboljšanje kvalitete skrbi i zdravstvenih usluga u zemljama AKP-a;
17. naglašava da bi, s obzirom na globalni porast nesigurnosti opskrbe hranom, pothranjenosti i gladi, posebnu pozornost trebalo posvetiti odredbama o sigurnosti opskrbe hranom i poboljšanju prehrane, na što je posebno negativno utjecala ruska ratna agresija na Ukrajinu; ponavlja da bi potpora Unije u tom području trebala biti u skladu s njezinim obvezama u pogledu usklađenosti politika radi razvoja te doprinositi izgradnji održivih poljoprivredno-prehrambenih sustava, posebno s naglaskom na malim poljoprivrednicima s obzirom na to da oni u brojnim zemljama AKP-a imaju ključnu ulogu u sigurnosti opskrbe hranom, imajući na umu posebnosti tih triju regija;
18. pozdravlja uključivanje posebnog članka o mladima i podsjeća da bi trebalo snažno poticati aktivno sudjelovanje mladih u politikama koje na njih utječu; u tom pogledu naglašava važnost iskorištavanja mogućnosti koje nudi akcijski plan za mlade u

vanjskom djelovanju kako bi se povećalo smisleno sudjelovanje i osnaživanje mladih u politikama vanjskog djelovanja EU-a; ističe da se djeca suočavaju s najvećim rizikom od nasilja, iskorištavanja, zlostavljanja i zanemarivanja; potiče stranke da pojačaju svoje napore i suradnju u cilju zaštite temeljnih prava i dobrobiti djece te osiguravanja pristupa obrazovanju i pravosuđu;

19. pozdravlja činjenicu da su rodna ravnopravnost i ekonomsko osnaživanje žena prepoznati kao ključni pokretači održivog razvoja i naglašava da zbog toga moraju biti uključeni u provedbu Sporazuma iz Samoe; nadalje, pozdravlja činjenicu da su stranke suglasne da moraju donijeti i ojačati provedivo zakonodavstvo, pravne okvire i dobre politike, programe i mehanizme kako bi se djevojčicama, djevojkama i ženama osigurao jednak pristup, jednake prilike, jednaka kontrola nad svim sferama života te potpuno i ravnopravno sudjelovanje u njima; podržava predanost spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima u kontekstu Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje te programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i ishoda njihove revizijske konferencije, u skladu s ciljem održivog razvoja br. 5; ponovno ističe važnost održavanja i jačanja rodno osjetljivih programa razvojne suradnje kako bi se ispunile obveze utvrđene u sporazumu, posebno u pogledu borbe protiv svih oblika seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, kao što je genitalno sakaćenje žena; poziva institucije EU-a da ubrzaju provedbu III. akcijskog plana za rodnu ravnopravnost u državama AKP-a;
20. poziva Komisiju da osigura da taj sporazum bude temelj za jačanje gospodarskih odnosa između stranaka na uzajamno koristan način, za povećanje globalnog tržišnog udjela poduzeća iz EU-a i OAKPD-a te za jačanje uloge lokalnih poduzetnika te malih i srednjih poduzeća; naglašava da bi se uzajamni odnos između EU-a i OAKPD-a trebao temeljiti na zajedničkim vrijednostima i da se gospodarski odnosi moraju razvijati na partnerskoj osnovi; snažno podržava cilj da se mobiliziraju ulaganja, podupire trgovina i potiče razvoj privatnog sektora u cilju postizanja održivog i uključivog rasta te otvaranja dostojanstvenih radnih mjesta za sve; u tom kontekstu naglašava da će se morati uspostaviti snažna veza između sporazuma i inicijative Global Gateway uz sudjelovanje lokalnog civilnog društva i aktera iz privatnog sektora, posebno putem platforme za dijalog civilnog društva i lokalnih vlasti u okviru strategije Global Gateway i poslovne savjetodavne skupine, i u fazi odabira i u fazi provedbe projekata u okviru strategije Global Gateway u zemljama AKP-a; ističe potencijal Unijine inicijative Global Gateway; prima na znanje program ulaganja Global Gateway za EU i Latinsku Ameriku i Karibe te paket ulaganja Global Gateway za EU i Afriku; naglašava da su u zemljama AKP-a potrebna golemo ulaganja i u materijalnu i u nematerijalnu infrastrukturu, od digitalnih, prometnih i energetske mreže do zdravstvenih, obrazovnih i prehrambenih sustava, te da bi ta ulaganja trebala biti usklađena s ciljevima održivog razvoja; smatra da bi inicijativa Global Gateway mogla biti odgovor na to jer je njezin cilj ponuditi održivu i privlačnu alternativu partnerskim zemljama uz trajne koristi za lokalne zajednice;
21. smatra da Sporazum iz Samoe može pozitivno doprinijeti slobodnoj, poštenoj i otvorenoj trgovini za postizanje održivog rasta i razvoja; ističe da odredbe tog sporazuma koje se odnose na trgovinu i ulaganja moraju biti na korist svim strankama kako bi se zajamčilo ravnopravno i uzajamno korisno partnerstvo; ističe da se Sporazumom iz Samoe neće promijeniti trgovinski dogovori između EU-a i zemalja

OAKPD-a te da će se partnerstvo i dalje temeljiti na zasebnim trgovinskim sporazumima i instrumentima, posebno na regionalnim sporazumima o gospodarskom partnerstvu i općem sustavu povlastica (OSP); poziva Komisiju da osigura da se svi njezini trgovinski instrumenti usmjereni na zemlje OAKPD-a, kao što su sporazumi o gospodarskom partnerstvu, OSP i pomoć za trgovinu (*Aid for Trade*), međusobno osnažuju i da se vode načelom usklađenosti politika radi razvoja te ciljem razvojne suradnje za iskorjenjivanje siromaštva i doprinos postizanju ciljeva održivog razvoja; ističe da sporazum sadrži poglavlje o trgovinskoj suradnji kojim se ponovno potvrđuje predanost provedbi i jačanju sporazumâ o gospodarskom partnerstvu te utvrđuju zajednički prioriteta i odredbe; naglašava da bi ključna uloga sporazumâ o gospodarskom partnerstvu između EU-a i afričkih zemalja trebala biti promicanje dugoročnog i održivog razvoja, smanjenje siromaštva i poticanje regionalnih integracija; prima na znanje različita stajališta o sporazumima o gospodarskom partnerstvu i poziva Komisiju da to pitanje riješi izgradnjom povjerenja i uzajamnog razumijevanja u pogledu koristi i razloga za zabrinutost povezanih sa sporazumima o gospodarskom partnerstvu; ponavlja svoj zahtjev da se provede detaljna analiza učinka sporazumâ o gospodarskom partnerstvu na lokalna gospodarstva, regionalnu integraciju, gospodarsku diversifikaciju te njihove usklađenosti s ciljevima održivog razvoja i načelom usklađenosti politika radi razvoja;

22. prima na znanje činjenicu da je jedan od ciljeva sporazuma pružanje podrške integraciji zemalja OAKPD-a u svjetsko gospodarstvo; ustraje u tome da bi trgovinske odredbe novog sporazuma o partnerstvu trebale doprinijeti poticanju i povećanju održivih ulaganja koja donose koristi lokalnom stanovništvu, otvoriti radna mjesta, poticati razvoj privatnog sektora, posebno za MSP-ove, te ojačati uključivu gospodarsku i održivu trgovinsku suradnju; pozdravlja upućivanja na socijalne i okolišne standarde te standarde na tržištu rada, društveno odgovorno poslovanje, odgovorno poslovno ponašanje i poštovanje prava na donošenje propisa u cijelom sporazumu; smatra da bi trebalo uspostaviti pozitivnu vezu između trgovine, iskorjenjivanja siromaštva, borbe protiv nejednakosti i potpore održivom razvoju; naglašava da bi se odredbe o održivosti trebale temeljiti na ciljevima i obvezama na koje su pristale obje stranke; uviđa da stranke sporazuma mogu imati različita tumačenja održivosti i vodi računa o njihovim razinama razvoja i političkim prioritetima; poziva Komisiju da održi političku, financijsku, tehničku i političku pomoć koja se zemljama OAKPD-a pruža u skladu s njihovim procijenjenim potrebama, među ostalim afričkim partnerima za neometanu provedbu kontinentalnog područja slobodne trgovine u Africi, s ciljem promicanja trgovine unutar Afrike;
23. ponovno upućuje poziv Komisiji da provede mjere kao što je zabrana uvoza proizvoda povezanih s teškim kršenjima ljudskih prava poput prisilnog rada ili najgorih oblika dječjeg rada; naglašava važnost uključivanja cilja borbe protiv prisilnog rada i dječjeg rada u poglavlja trgovinskih sporazuma EU-a o trgovini i održivom razvoju;
24. podsjeća na predanost Parlamenta europskom zelenom planu i pozdravlja trgovinske inicijative usmjerene na postizanje njegovih ciljeva, uključujući, među ostalim, mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama i zakonodavni prijedlog o obveznoj dužnoj pažnji; ustraje u tome da Komisija pažljivo prati učinak tih inicijativa na trgovinu između EU-a i OAKPD-a i donese popratne mjere za ublažavanje svih kratkoročnih poremećaja; uvjeren je da će te zakonodavne inicijative dugoročno dovesti

do otpornijih i održivijih globalnih lanaca vrijednosti od kojih će koristi imati građani i poduzeća u EU-u i OAKPD-u;

25. pozdravlja predanost suradnji kako bi se ojačala energetska sigurnost i povećao pristup energiji u zemljama AKP-a, u skladu s Programom UN-a do 2030. i ciljevima održivog razvoja, posebno ubrzavanjem napretka u pogledu cilja održivog razvoja br. 7 i Pariškog sporazuma, uz poštovanje prava svih, uključujući autohtone narode, kako je utvrđeno u Deklaraciji UN-a o pravima autohtonih naroda, i lokalne zajednice; naglašava da sporazum mora u potpunosti doprinijeti elektrifikaciji zemalja u razvoju kako bi se osiguralo ispunjavanje osnovnih potreba ljudi i uspostavljanje proizvodnih aktivnosti; posebno naglašava da je potrebno pružiti potporu afričkim partnerskim zemljama iskorištavanjem velikog neiskorištenog potencijala tog kontinenta u području obnovljive energije, koji ima potencijal za jačanje gospodarskog rasta, otvaranje radnih mjesta i društveni razvoj; pozdravlja činjenicu da je u regionalni protokol za Afriku uključen zaseban članak posvećen energiji; nadalje, napominje da je energetska sektor utvrđen kao jedan od prioriteta ulaganja u okviru inicijative Global Gateway, koji bi trebao biti usklađen s ciljevima održivog razvoja;
26. naglašava da je hitno potrebno riješiti globalne okolišne izazove i usredotočiti se na učinkovitu provedbu Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama, posebno jačanjem suradnje u području otpornosti na prirodne katastrofe i prilagodbe klimatskim promjenama te doprinosom Fondu za gubitke i štete; ističe zaključke iz izvješća Međuvladina panela o klimatskim promjenama za 2022. prema kojima će zbog globalnog zatopljenja postupno doći do slabljenja zdravlja tla i usluga ekosustava, što će ugroziti produktivnost hrane u brojnim kopnenim i oceanskim regijama; pozdravlja činjenicu da Sporazum iz Samoe, za razliku od Sporazuma iz Cotonoua, obuhvaća mnogo detaljnije odredbe o okolišnoj održivosti i klimatskim promjenama; prima na znanje da su odredbe o okolišnoj održivosti, oceanima, morima i morskim resursima te klimatskim promjenama i prirodnim katastrofama obuhvaćene i u temeljnom dijelu i u trima regionalnim protokolima; poziva EU i zemlje članice OAKPD-a da podrže projekte suradnje osmišljene za rješavanje zajedničkih izazova; posebno ističe projekt Veliki zeleni zid u Africi i inicijativu Plavi pojas za globalnu mrežu za suradnju u području zaštićenih morskih područja i upravljanja oceanima;
27. pozdravlja činjenicu da su obje stranke prepoznale ključnu ulogu oceana za život na Zemlji, održivi razvoj i sigurnost opskrbe hranom te njihovu predanost promicanju plavog gospodarstva i sustavnog, integriranog i ambicioznog međunarodnog upravljanja oceanima, posebno u kontekstu aktualnih globalnih pregovora; ustraje u važnosti jačanja suradnje između EU-a i zemalja OAKPD-a u pogledu sve većih ključnih izazova povezanih s rudarenjem morskog dna, onečišćenjem mora (mikroplastika, onečišćenje vojnim streljivom odbačenim u more itd.), nezakonitim ribolovom, prijelazom na održivije upravljanje ribolovnim resursima i dekarbonizacijom pomorskog prometa;
28. pozdravlja predanost stranaka jačanju suradnje u području migracija i mobilnosti, uključujući rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja, primjerice zbog sukoba, nestabilnosti i posljedica klimatskih promjena, te predanost olakšavanju zakonitih migracijskih putova uz puno poštovanje međunarodnog prava i u skladu s nadležnostima stranaka te u skladu s ciljevima Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;

29. pozdravlja činjenicu da se u okviru novog sporazuma očekuje jačanje suradnje u području mira i sigurnosti jer je to očito područje od zajedničkog interesa; napominje da predmetni sporazum ima potencijal za produbljivanje suradnje u novim područjima, od piratstva i financiranja terorizma do kibernetičkog kriminaliteta; poziva na integrirani pristup sukobima i krizama povezivanjem humanitarnih, razvojnih, mirovnih i sigurnosnih nastojanja u svim fazama; ustraje u tome da je u svim ranjivim zemljama AKP-a koje su pogođene krizama važno ispravno provesti pristup koji povezuje humanitarnu pomoć, razvoj i mir; podsjeća da su u tom kontekstu potrebne jasne političke smjernice kako bi se premostile razlike među pojedinačnim područjima politika, uz istodobno osiguravanje poštovanja posebnog pravnog značaja i načela humanitarne pomoći; ponovno ističe da održiv razvoj nije moguć bez mira i sigurnosti te da održiv mir i sigurnost nisu mogući bez uključivog razvoja; izražava zabrinutost zbog povećanog utjecaja i prisutnosti stranih dionika u Sahelu, uključujući privatna vojna poduzeća i/ili posredničke snage koje sponzoriraju države poput skupine Wagner, što narušava sigurnost i stabilnost u spomenutim zemljama te ima duboke regionalne i međunarodne posljedice;

Načini suradnje i provedbe

30. pozdravlja uvrštenje Europskog razvojnog fonda (ERF) u proračun Unije koji se izvršava od 2021., na što je Europski parlament već dugo pozivao; smatra da to omogućuje bolji demokratski nadzor te veću odgovornost i vidljivost financijskih sredstava EU-a za razvoj;
31. naglašava važnost osiguravanja djelotvornosti razvoja i rezultata; smatra da provedba sporazuma zahtijeva znatnu i održivu mobilizaciju financijskih sredstava; stoga pozdravlja činjenicu da je prepoznato da bi načini suradnje trebali biti diversificirani i obuhvaćati niz politika i instrumenata iz svih dostupnih izvora i od svih raspoloživih aktera u skladu s pristupom trostruke poveznice; svjestan je da privatni sektor ima važnu ulogu u stvaranju financijskih sredstava za razvoj;
32. podsjeća da je mobilizacija domaćih resursa oporezivanjem jedan od najvažnijih izvora prihoda za financiranje održivog razvoja; potiče EU i OAKPD da pokažu snažnu političku volju i odlučnost u borbi protiv nezakonitih financijskih tokova, utaje poreza i korupcije; naglašava da je važno podupirati napore partnerskih zemalja AKP-a u izgradnji snažnih sustava mobilizacije domaćih resursa kako bi se osiguralo povećanje domaćeg financiranja za razvoj i oslobodio potencijal gospodarskog razvoja zemalja AKP-a; uviđa da je korupcija u upravljanju javnim financijama prepreka mobilizaciji domaćih resursa; stoga podržava zaključke Vijeća od 4. svibnja 2023. o korupciji kao prepreci razvoju;
33. pozdravlja predanost stranaka Sporazuma iz Samoe rješavanju problema duga i radu na održivosti duga jer se time podupire postizanje ciljeva održivog razvoja;

Sudjelovanje dionika, parlamentarna dimenzija i multilateralizam

34. ustraje na važnosti parlamentarne diplomacije za jačanje političkog dijaloga između EU-a i članica OAKPD-a;

35. poziva na osiguravanje demokratske odgovornosti na svim razinama sporazuma;
36. svjestan je dosadašnjeg doprinosa Zajedničke parlamentarne skupštine OAKPD-EU kao i doprinosa koji će nastaviti davati u budućnosti; podsjeća da Zajednička parlamentarna skupština članicama pruža platformu za razmjenu informacija o politikama i pitanjima koja su od važnosti i za EU i za OAKPD;
37. pozdravlja uspostavu triju regionalnih skupština kojima će se dodatno ojačati parlamentarna dimenzija i omogućiti detaljne parlamentarne rasprave o pitanjima koja su više regionalne prirode;
38. pozdravlja predanost promicanju pristupa koji uključuje više dionika, čime se omogućuje aktivno sudjelovanje širokog raspona dionika, uključujući parlamente, lokalne vlasti, lokalno civilno društvo, žene i mlade te privatni sektor; poziva na brzo prenošenje te obveze u praksu, za što će biti potrebno stvaranje otvorenog i transparentnog mehanizma za strukturirano savjetovanje da bi se osiguralo učinkovito sudjelovanje dionika;
39. no, s obzirom na smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva, zabrinut je zbog toga što su se stranke obvezale povećati sudjelovanje dionika samo „prema potrebi”, što bi moglo dovesti do ograničavanja njihovog stvarnog sudjelovanja; podsjeća da je potrebno priznati i promicati višestruke uloge i doprinose organizacija civilnog društva te poziva EU da poveća sudjelovanje dionika iz civilnog društva EU-a i zemalja AKP-a u provedbi sporazuma;
40. pozdravlja odredbe o globalnim savezima i međunarodnoj suradnji uvrštene u novi sporazum, uz predanost međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima te promicanju međunarodnog dijaloga i traženju multilateralnih rješenja za poticanje globalnog djelovanja, promicanju mira i razvoja te ubrzavanju napretka u pogledu cilja održivog razvoja br. 17 o partnerstvima za ciljeve; poziva EU i zemlje članice OAKPD-a da podrže plan za Pariški pakt za ljude i planet, posebno u borbi protiv siromaštva i prilagodbi klimatskim promjenama;
41. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da ojačaju stratešku komunikaciju o aktivnostima EU-a u okviru partnerstva;
-
- ◦
42. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj investicijskoj banci te Vijeću ministara Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država.

OBRAZLOŽENJE

Izvjestitelj snažno pozdravlja potpisivanje Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) 15. studenoga 2023. jer pruža ojačan i moderniziran okvir za suradnju sa zemljama AKP-a. U turbulentnim vremenima geopolitičke multipolarnosti i nestabilnosti EU mora izgraditi još snažnije veze sa zemljama AKP-a i ojačati partnerstva za promicanje multilateralizma. Izvjestitelj stoga duboko žali zbog opetovanih kašnjenja u potpisivanju novog sporazuma o partnerstvu, što je utjecalo na ugled EU-a kao vjerodostojnog i pouzdanog partnera.

Tim moderniziranim sporazumom moglo bi se poboljšati političko partnerstvo između EU-a i zemalja AKP-a, obuhvaćajući ključna pitanja kao što su održivi gospodarski rast i razvoj, klimatske promjene, rodna ravnopravnost te osnaživanje žena, djevojaka i djevojčica, sigurnost opskrbe hranom i zdravlje, migracije, ljudska prava, demokracija i upravljanje te mir i sigurnost. Izvjestitelj naglašava važnost zajedničkog pristupa prema izazovima i prilikama u tim područjima. Izvjestitelj pozdravlja činjenicu da se novim partnerstvom uspostavlja fleksibilan okvir izgrađen oko zajedničkog temeljnog dijela koji se primjenjuje na sve stranke i prilagođenih regionalnih protokola za Afriku, Karibe i Pacifik, kojim se uzimaju u obzir posebnosti regija.

Nadalje, izvjestitelj podupire činjenicu da se novo partnerstvo temelji na nekoliko međunarodnih sporazuma te da se UN-ov Program održivog razvoja do 2030. i Pariški sporazum o klimatskim promjenama prepoznaju kao sveobuhvatni vodeći okviri. To je od ključne važnosti, posebno ako se uzme u obzir da napredak u postizanju ciljeva održivog razvoja zaostaje, ponajprije u najmanje razvijenim zemljama, od kojih su mnoge zemlje AKP-a.

Izvjestitelj snažno podupire načela utvrđena u temeljnom dijelu, prije svega načelo da stranke slijede ciljeve tog sporazuma u duhu zajedničke odgovornosti, solidarnosti, reciprociteta, uzajamnog poštovanja i odgovornosti. To je u skladu s ciljem EU-a da stvara partnerstva ravnopravnih kojima se ostvaruju uzajamno korisni ishodi u pogledu zajedničkih i podudarnih interesa te u skladu sa zajedničkim vrijednostima.

Izvjestitelj podupire integrirani pristup suradnji koji obuhvaća političke, gospodarske, socijalne, ekološke i kulturne elemente; sustavno promicanje rodne perspektive i promicanje pristupa koji uključuje više dionika kojim se omogućuje sudjelovanje širokog raspona aktera u partnerskom dijalogu i procesima suradnje, uključujući parlamente, lokalne vlasti, civilno društvo i privatni sektor. Međutim, izvjestitelj je zabrinut zbog opetovane upotrebe izraza „prema potrebi” u dijelovima sporazuma u kojima se upućuje na doprinos dionika. Takva formulacija mogla bi dovesti do uskog tumačenja područja u koja bi moglo biti primjereno uključiti civilno društvo i partnere iz privatnog sektora te lokalne vlasti. Izvjestitelj naglašava da pristup koji uključuje više dionika treba prenijeti u praksu, ističući da se dionici pravodobno obavješćuju i da mogu dati svoj doprinos širokom procesu dijaloga.

Strateški prioriteti

Izvjestitelj smatra da je šest strateških zajedničkih prioriteta utvrđenih u sporazumu (koji nadilaze razvoj) iznimno relevantno, unatoč dramatičnoj promjeni geopolitičkog konteksta. Izvjestitelj ističe da se Sporazumom iz Samoe pruža bolji prostor za dijalog kako bi se

zajednički riješile neposredne i dugoročne posljedice ruske ratne agresije na Ukrajinu, koje su uvelike utjecale na neke države AKP-a.

Kad je riječ o ljudskim pravima, demokraciji i upravljanju, izvjestitelj pozdravlja činjenicu da se Sporazumom iz Samoe potvrđuje odlučnost stranaka u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja. To postaje još važnije kada se uzme u obzir trend slabljenja demokracije i upravljanja u svijetu i stalne prijetnje ljudskim pravima na globalnoj razini. Izvjestitelj pozdravlja predanost promicanju univerzalnih ljudskih prava bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, ali žali zbog toga što se u sporazumu izričito ne spominje da se diskriminacija može temeljiti na seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu.

Kad je riječ o miru i sigurnosti, izvjestitelj pozdravlja činjenicu da se očekuje jačanje suradnje u okviru novog sporazuma jer je to očito područje od zajedničkog interesa. Izvjestitelj ustraje u važnosti pravilne provedbe pristupa povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira u svim zemljama pogođenima krizom i nestabilnim zemljama. U tom kontekstu želio bi podsjetiti da su potrebne jasne političke smjernice kako bi se premostile razlike među pojedinačnim područjima politika, uz istodobno osiguravanje poštovanja posebnog pravnog značaja i načela humanitarne pomoći. Izvjestitelj usto ponavlja da održiv razvoj nije moguć bez mira i sigurnosti te da održiv mir i sigurnost nisu mogući bez uključivog razvoja.

Kad je riječ o ljudskom i društvenom razvoju, izvjestitelj snažno podupire činjenicu da se u sporazumu ponovno potvrđuje da su rodna ravnopravnost te osnaživanje žena, djevojaka i djevojčica osnovni preduvjet za postizanje uključivog i održivog razvoja. Izvjestitelj posebno pozdravlja činjenicu da su stranke suglasne da će donijeti i ojačati provedivo zakonodavstvo, pravne okvire i dobre politike, programe i mehanizme kako bi se djevojčicama, djevojkama i ženama osigurao jednak pristup, jednake prilike, jednaka kontrola nad svim sferama života te potpuno i ravnopravno sudjelovanje u njima. Nadalje, izvjestitelj podupire predanost spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima. Trebalo bi snažno promicati aktivno sudjelovanje mladih u društvu, među ostalim u razvoju, provedbi i praćenju politika koje na njih utječu. Kad je riječ o sigurnosti opskrbe hranom, izvjestitelj traži da se relevantnim odredbama sporazuma posveti posebna pozornost s obzirom na pogoršanje globalne sigurnosti opskrbe hranom zbog sve većih troškova hrane i poljoprivrednih sirovina, ruske ratne agresije na Ukrajinu i teških vremenskih uvjeta. Izvjestitelj želi da se u programima EU-a prednost da izgradnji otpornih i održivih poljoprivredno-prehrambenih sustava i malim poljoprivrednicima jer oni imaju ključnu ulogu u sigurnosti opskrbe hranom u brojnim zemljama AKP-a. Kad je riječ o zdravlju, izvjestitelj naglašava da bi napore trebalo usmjeriti na pružanje potpore zemljama AKP-a u izgradnji održivih zdravstvenih sustava i jačanju otpornosti, što je ključno kako bi se partnerskim zemljama pomoglo u suočavanju s budućim pandemijama. Pandemija bolesti COVID-19 pokazala je da je multilateralna suradnja ključna za prevladavanje globalnih zdravstvenih izazova zbog čega izvjestitelj sa zadovoljstvom primjećuje da će stranke surađivati u rješavanju izvanrednih stanja u području javnog zdravlja i jačanju međunarodne suradnje radi ublažavanja posljedica globalnih izvanrednih stanja u području javnog zdravlja.

Kad je riječ o uključivom održivom gospodarskom rastu i razvoju, izvjestitelj pozdravlja činjenicu da se u sporazumu uviđa važnost jačanja gospodarskih odnosa između stranaka u njihovu zajedničkom interesu i na obostranu korist, u skladu s ciljevima održivog razvoja. U sporazumu se uviđa važnost razvoja privatnog sektora za gospodarsku preobrazbu i stvaranje

radnih mjesta, pri čemu se stranke obvezuju na promicanje javno-privatnog dijaloga i posvećivanje posebne pozornosti rastu i poboljšanju konkurentnosti mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća. Sporazumom se nadalje propisuje da stranke podupiru politike za razvoj poduzetništva među mladima i ženama u kontekstu njihova ekonomskog osnaživanja i promicanja uključivog razvoja. Izvjestitelj snažno podupire te dijelove jer će suradnja u tim područjima biti ključna za jačanje gospodarskog rasta, otvaranja radnih mjesta i konkurentnosti u zemljama AKP-a, što je ključan element za smanjenje siromaštva i stvaranje blagostanja.

Kad je riječ o okolišnoj održivosti i klimatskim promjenama, izvjestitelj pozdravlja činjenicu da Sporazum iz Samoe, za razliku od Sporazuma iz Cotonoua, obuhvaća mnogo detaljnije odredbe o tom pitanju. Odredbe o okolišnoj održivosti, oceanima, morima i morskim resursima te klimatskim promjenama i prirodnim katastrofama obuhvaćene su i u temeljnom dijelu i u trima regionalnim protokolima. Izvjestitelj to podupire, kao i činjenicu da se stranke obvezuju na provedbu Pariškog sporazuma i praćenje napretka prema svojim nacionalno utvrđenim doprinosima, uzimajući pritom u obzir svoje zajedničke ali diferencirane odgovornosti i odgovarajuće sposobnosti s obzirom na različite nacionalne okolnosti. Izvjestitelj se slaže da je doista ključno usredotočiti se na učinkovitu provedbu Pariškog sporazuma i ostvariti znatan napredak.

U pogledu migracija izvjestitelj naglašava da je potrebno ojačati suradnju između Europe i zemalja AKP-a, ističući potrebu za rješavanjem temeljnih uzroka nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja, kao što su politička nestabilnost, siromaštvo, nedostatak sigurnosti, nedostatak gospodarskih prilika, sigurnost hrane, nasilje i negativni učinci klimatskih promjena. Izvjestitelj istodobno ističe da je potrebno omogućiti zakonite migracijske putove, kako je navedeno u sporazumu.

Načini suradnje

Kad je riječ o načinima suradnje i provedbe sporazuma, izvjestitelj naglašava važnost osiguravanja djelotvornosti razvoja i rezultata te pozdravlja sporazum u kojem se uviđa da bi načini suradnje trebali biti raznoliki i obuhvaćati niz politika i instrumenata iz svih dostupnih izvora i aktera.

Od 2021. financijska sredstva za zemlje AKP-a proizlaze iz Uredbe o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa. Izvjestitelj poziva Komisiju da preispitivanje u sredini programskog razdoblja iskoristi kao priliku za provjeru usklađenosti između te uredbe i strateških prioriteta Sporazuma iz Samoe. Provedbu sporazuma trebala bi popratiti odgovarajuća razina financiranja kako bi EU ispunio svoje obveze. Potrebno je osigurati i snažnu vezu između sporazuma i inicijative Global Gateway, koja je pokrenuta nakon zaključenja pregovora.

Multilateralizam i parlamentarna diplomacija

Osim navedenih područja suradnje, izvjestitelj pozdravlja odredbe o globalnim savezima i međunarodnoj suradnji, pri čemu obje stranke naglašavaju svoju predanost međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima te promicanju međunarodnog dijaloga i traženju multilateralnih rješenja za poticanje globalnog djelovanja. Sporazum iz Samoe može i trebao bi pomoći u sklapanju globalnih saveza u svim područjima obuhvaćenima tim sporazumom. Izvjestitelj također ustraje u važnosti parlamentarne diplomacije za jačanje političkog dijaloga

između EU-a i OAKPD-a. Izvjestitelj smatra da je iznimno važno osigurati demokratsku odgovornost na svim razinama sporazuma. Tijekom godina Zajednička parlamentarna skupština OAKPD-EU stvarala je okvir za opsežnu parlamentarnu raspravu, čime je omogućen dosljedan parlamentarni dijalog između zastupnika u Europskom parlamentu i zastupnika u parlamentima AKP-a. Zajednička parlamentarna skupština bila je predvodnik multilateralizma i očekuje se da će Sporazumu iz Samoe donijeti godine iskustva.

PRILOG: POPIS SUBJEKATA ILI OSOBA OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestitelj izjavljuje da je tijekom pripreme izvješća, prije njegova usvajanja u odboru, primio informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
European Commission
EEAS
European Investment Bank
European Economic and Social Committee
CONCORD Europe
DSW
UNICEF
ECDPM

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

28.11.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA MEĐUNARODNU TRGOVINU

upućeno Odboru za razvoj

koje sadržava prijedlog nezakonodavne rezolucije o sklapanju Sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), s druge strane (2023/0464M(NLE))

Izvjestiteljica za mišljenje: Samira Rafaela

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja zaključenje pregovora o novom Sporazumu o partnerstvu između Europske unije i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) i njegove sveobuhvatne ciljeve u pogledu postizanja UN-ovih ciljeva održivog razvoja i poštovanja Pariškog sporazuma; ustraje u tome da je Odluci Vijeća o privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU trebala prethoditi suglasnost Parlamenta; ističe važne političke, gospodarske i kulturne veze između EU-a i OAKPD-a; naglašava da EU doprinosi održivom gospodarskom razvoju u zemljama OAKPD-a i jačanju njihova položaja u globalnom trgovinskom sustavu; ističe da se Sporazumom o partnerstvu OAKPD-EU neće promijeniti trgovinski dogovori između EU-a i zemalja OAKPD-a i da će se partnerstvo i dalje temeljiti na zasebnim trgovinskim sporazumima i instrumentima, posebno na regionalnim sporazumima o gospodarskom partnerstvu i općem sustavu povlastica (OSP); poziva Komisiju da osigura da se svi njezini trgovinski instrumenti usmjereni na zemlje OAKPD-a, kao što su sporazumi o gospodarskom partnerstvu, OSP i pomoć za trgovinu (*Aid for Trade*), međusobno osnažuju i da se vode načelom usklađenosti politika radi razvoja;
2. pozdravlja opći cilj Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU da se podupre integracija zemalja OAKPD-a u svjetsko gospodarstvo; ističe da taj sporazum sadrži poglavlje o trgovinskoj suradnji u kojem se potvrđuje predanost provedbi i jačanju sporazumâ o gospodarskom partnerstvu te se utvrđuju, netaksativno, zajednički prioriteti i odredbe o trgovini i održivom razvoju, olakšavanju trgovine, trgovini uslugama, promicanju multilateralizma i uklanjanju nekarinskih prepreka; posebno pozdravlja upućivanja na socijalne i okolišne standarde te standarde na tržištu rada, društveno odgovorno poslovanje, odgovorno poslovno ponašanje i poštovanje prava na donošenje propisa u cijelom sporazumu;

3. naglašava da bi ključna uloga sporazumâ o gospodarskom partnerstvu između EU-a i afričkih zemalja trebala biti promicanje dugoročnog i održivog razvoja, smanjenje siromaštva i poticanje regionalnih integracija; prima na znanje različita stajališta o sporazumima o gospodarskom partnerstvu i poziva Komisiju da to pitanje riješi izgradnjom povjerenja i uzajamnog razumijevanja u pogledu koristi i razloga za zabrinutost povezanih sa sporazumima o gospodarskom partnerstvu; svjestan je potencijalnih pozitivnih i negativnih učinaka koje bi novi Sporazum o partnerstvu između EU-a i članica OAKPD-a mogao imati na trgovinu unutar Afrike; ustraje u tome da bilo koje negativne učinke na trgovinu unutar Afrike treba izbjeći i u njihovom rješavanju blisko surađivati s našim afričkim partnerima; poziva Komisiju da održi političku, financijsku, tehničku i političku pomoć koja se zemljama OAKPD-a pruža u skladu s njihovim procijenjenim potrebama, a posebno afričkim partnerima za neometanu provedbu kontinentalnog područja slobodne trgovine u Africi, s ciljem promicanja trgovine unutar Afrike; ustraje u tome da je sve trgovinske dogovore sa zemljama OAKPD-a potrebno popratiti izgradnjom kapaciteta i tehničkom pomoći kako bi se učinkovito poduprla njihova provedba; ponavlja svoj zahtjev da se prije pregovora o novim sporazumima o gospodarskom partnerstvu provede detaljna analiza njihova učinka na lokalna gospodarstva, regionalnu integraciju, gospodarsku diversifikaciju i ciljeve održivog razvoja;
4. poziva Komisiju da osigura da sporazumi o gospodarskom partnerstvu između EU-a i afričkih zemalja budu na korist trgovini unutar Afrike i afričkom stanovništvu;
5. ponovno upućuje poziv Komisiji da provede mjere kao što je zabrana uvoza proizvoda povezanih s teškim kršenjima ljudskih prava poput prisilnog rada ili najgorih oblika dječjeg rada; naglašava važnost uključivanja cilja borbe protiv prisilnog rada i dječjeg rada u poglavlja trgovinskih sporazuma EU-a o trgovini i održivom razvoju;
6. ustraje tome da odredbe toga sporazuma o trgovini i ulaganjima moraju biti na korist svim strankama kako bi se zajamčilo ravnopravno partnerstvo; naglašava potrebu za postizanjem odgovarajuće ravnoteže u pogledu koristi za EU i zemlje OAKPD-a, u skladu s pravima i obvezama stranaka u okviru Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU; poziva Komisiju da zajamči da će zemlje, građani i industrijski sektori i EU-a i OAKPD-a imati korist od trgovinskih odnosa; poziva Komisiju da potiče održiv i uključiv razvoj i rast; poziva Komisiju da osigura da taj sporazum bude temelj za jačanje gospodarskih odnosa između stranaka na uzajamno koristan način, povećanje globalnog tržišnog udjela poduzeća iz EU-a i OAKPD-a te za jačanje uloge lokalnih poduzetnika te malih i srednjih poduzeća; ističe da bi pri tome trebalo povesti računa o različitim razinama razvoja i omogućiti im da zaštite svoje industrije u povojima, pruže potporu malim poljoprivrednim gospodarstvima i ispune standarde održivosti EU-a i međunarodne standarde održivosti za izvoz svojih poljoprivrednih proizvoda; poziva Komisiju da to pitanje djelotvorno riješi te da u postupku revizije sporazumâ o gospodarskom partnerstvu konkretno zajamči pristup tržištu EU-a proizvođačima OAKPD-a; poziva Komisiju da promiče održiva ulaganja za unapređenje digitalne i zelene infrastrukture u zemljama OAKPD-a, u skladu sa svojom obvezom na temelju Klimatskog pakta iz Glasgowa, i pritom osigura odgovorno upravljanje prirodnim resursima i sirovinama;

7. poziva Komisiju da podrži sve aktivnosti povezane s razvojem znanosti, tehnologije, istraživanja, inovacija i digitalne transformacije, koje znatno doprinose ubrzanju održivog razvoja, te da podupre zemlje OAKPD-a u njihovim odlučnim naporima u tom procesu; ustraje u tome da se pri provedbi odredbi povezanih s trgovinom novog Sporazuma o partnerstvu između OAKPD-a i EU-a nikoga ne smije zapostaviti te da treba doprinijeti poticanju i povećanju strateških ulaganja, stvaranju radnih mjesta, jačanju uloge privatnog sektora i jačanju gospodarske i trgovinske suradnje;
8. podsjeća na važnost pružanja potpore malim poljoprivrednicima i razvoju lokalnih i regionalnih proizvoda i tržišta, na način da se izbjegne promicanje isključivo izvezno orijentiranog modela poljoprivrede i osnaže strukture kružnih gospodarstava, trgovina i trgovinska suradnja, što bi moglo doprinijeti sprečavanju daljnje deforestacije i procesa jagme za zemljištem;
9. pozdravlja činjenicu da su stranke u članku 83. Sporazuma preuzele obvezu „poduzimati mjere za suzbijanje utaje i izbjegavanja plaćanja poreza i drugih štetnih poreznih praksi”; poziva EU da podrži zemlje OAKPD-a u borbi protiv nezakonitih financijskih tokova i utaje poreza od strane poduzeća i multinacionalnih poduzeća iz EU-a te da osigura da se porezi plaćaju tamo gdje se stvara dobit i stvarna gospodarska vrijednost kako bi se zaustavilo smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti;
10. poziva EU da u postojećim sporazumima o gospodarskom partnerstvu i budućim sporazumima o trgovini i suradnji sa zemljama OAKPD-a preispita ograničenja izvoznih carina, odredbe Svjetske trgovinske organizacije plus i odredbe o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva;
11. naglašava da bi se odredbe o održivosti trebale temeljiti na ciljevima i obvezama na koje su pristale obje strane; prepoznaje da stranke sporazuma mogu imati različita tumačenja održivosti i vodi računa o njihovim razinama razvoja i političkim prioritetima; poziva da se provede procjena razlika u tumačenju i primjeni Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU, čime bi se moglo poboljšati razumijevanje zajedničkih ciljeva održivosti među svim stranama i poduprijeti načelo UN-a o dobrovoljnom prethodnom i informiranom pristanku; poziva da se u sve sporazume o gospodarskom partnerstvu o kojima se trenutno pregovara, kao i u buduće sporazume, sustavno uvrste provediva poglavlja o trgovini i održivom razvoju;
12. podsjeća na predanost Parlamenta europskom zelenom planu i pozdravlja trgovinske inicijative usmjerene na postizanje njegovih ciljeva, uključujući, među ostalim, mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama i zakonodavni prijedlog o obveznoj dužnoj pažnji; ustraje u tome da Komisija pažljivo prati učinak tih inicijativa na trgovinu između EU-a i OAKPD-a i donese popratne mjere za ublažavanje svih kratkoročnih poremećaja; uvjeren je da će te zakonodavne inicijative dugoročno dovesti do otpornijih i održivijih globalnih lanaca vrijednosti od kojih će koristiti imati građani i poduzeća u EU-u i OAKPD-u;
13. poziva afričke i europske vlasti da se bore protiv nezakonitih financijskih pojava, bijega kapitala, mehanizama izbjegavanja plaćanja poreza i gubitka nacionalnog dohotka zbog smanjenja carina, što predstavlja iznos 12 puta veći od godišnjeg iznosa službene razvojne pomoći;

14. ističe privremeni dogovor o dijalogu između EU-a i zemalja OAKPD-a o pitanjima povezanim s temeljnim pravima i drugim ključnim elementima; prepoznaje snažnu komponentu ljudskih prava u sporazumima o gospodarskom partnerstvu; podsjeća na pravni položaj Sporazum o partnerstvu OAKPD-EU, uključujući klauzule o suspenziji iz članka 101. stavka 8. u slučaju kršenja klauzula o ljudskim pravima; naglašava važnost političkog dijaloga i postupaka savjetovanja kako bi se osigurala učinkovitost tih klauzula i poziva Komisiju da zajamči pravilnu primjenu klauzula o suspenziji u slučaju kršenja ključnih elemenata sporazuma, kao što su odredbe povezane s ljudskim pravima, demokratskim načelima i vladavinom prava; naglašava da suspenzija odredbi ne bi trebala biti na štetu građana, već bi trebala biti usmjerena na one koji su odgovorni za kršenja tih ključnih elemenata; naglašava važnost dijaloga te strukturirane i djelotvorne suradnje s civilnim društvom u provedbi sporazuma, među ostalim u pogledu trgovinskih pitanja, jer će se time osigurati transparentnost, odgovornost, dobro upravljanje i demokratska vladavina te pospješiti ključni elementi; pozdravlja uključivanje mehanizma savjetovanja kao pozitivnog i razlikovnog obilježja sporazuma; nadalje pozdravlja snažnu parlamentarnu dimenziju sporazuma i obvezuje se na praćenje njegove provedbe;
15. snažno ističe važnu poveznicu između trgovine, iskorjenjivanja siromaštva, borbe protiv nejednakosti i potpore održivom razvoju, pod uvjetom da se uspostave odgovarajuće institucije; poziva Komisiju da izvješćuje Parlament o tome kako aspekti sporazuma povezani s trgovinom i ulaganjima doprinose postizanju ciljeva održivog razvoja; snažno naglašava važnost uzimanja u obzir ciljeva održivog razvoja u postupku revizije sporazumâ o gospodarskom partnerstvu; ističe ulogu žena i mladih u gospodarstvima i društvima zemalja OAKPD-a; uviđa da se odredbama sporazuma o trgovini i ulaganjima poduzimaju odgovarajući koraci kako bi se osigurala pristojna radna mjesta za sve i socioekonomski osnažile marginalizirane skupine; poziva Komisiju da poveća i zajamči sudjelovanje tih skupina u trgovinskim i ulagačkim odnosima između EU-a i OAKPD-a; naglašava da se osnaživanje žena i djevojčica mora postaviti u središte i potiče stranke da u bliskoj suradnji s dionicima poduzmu mjere za postizanje rodne ravnopravnosti, posebno u trgovini unutar Afrike te u okviru trgovinskih i ulagačkih odnosa između EU-a i OAKPD-a; poziva Komisiju da ažurira svoju komunikaciju iz 2009. o pravednoj i etičkoj trgovini;
16. zabrinut je, s obzirom na smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva, zbog toga što su se stranke obvezale povećati djelotvorno sudjelovanje civilnog društva samo „prema potrebi”; poziva EU da promiče uspostavu institucijskih i operativnih struktura i mehanizama kako bi se osiguralo sustavno sudjelovanje civilnog društva putem transparentnog i otvorenog dijaloga i postupka savjetovanja s predstavnicima civilnog društva iz EU-a i zemalja OAKPD-a;
17. naglašava da bi se uzajamni odnos između EU-a i OAKPD-a trebao temeljiti na zajedničkim vrijednostima i da se gospodarski odnosi moraju razvijati na partnerskoj osnovi; ističe da je naš zajednički cilj osigurati stabilnost i blagostanje kako bi se zajamčio održiv gospodarski i socijalni rast;
18. smatra da Sporazum o partnerstvu OAKPD-EU može doprinijeti ciljevima trgovinske i ulagačke politike EU-a i zemalja OAKPD-a te preporučuje da Parlament da suglasnost.

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA ZA MIŠLJENJE PRIMILA INFORMACIJE**

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestiteljica za mišljenje izjavljuje da je tijekom pripreme mišljenja, prije njegova usvajanja u odboru, primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Dr. James Nyomakwa-Obimpeh (PhD)
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
CONCORD Europe

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice za mišljenje.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.11.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 30 -: 4 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jürgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

30	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

4	-
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
The Left	Emmanuel Maurel

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

1.3.2024

PISMO ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

g. Tomas Tobé
Predsjednik
Odbor za razvoj

Predmet: Mišljenje o popratnoj rezoluciji uz Prijedlog odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), s druge strane (COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464M(NLE))

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog postupka Odbor za vanjske poslove na svojoj je sjednici održanoj 22. veljače 2024.¹ odlučio dostaviti mišljenje u obliku pisma i posebno pozvati Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti niže navedene prijedloge.

S poštovanjem,

David McAllister

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili David McAllister (predsjednik i izvjestitelj za mišljenje), Witold Jan Waszczykowski (potpredsjednik), Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Adam Bielan, Benoît Biteau, Krzysztof Brejza, Udo Bullmann, Traian Băsescu, Olivier Chastel, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Loucas Foulas, Giorgos Georgiou, Francisco Guerreiro, Bernard Guetta, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Sergey Lagodinsky, David Lega, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Wolfram Pirchner, René Repasi, Thijs Reuten, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Nacho Sánchez Amor, Dominik Tarczyński, Lucia Vuolo, Mick Wallace, Charlie Weimers, Isabel Wiseler Lima, Salima Yenbou i João Albuquerque, Milan Brglez, Mónica Silvana González, Christophe Grudler, Georgios Kyrtos, Maria Veronica Rossi (u skladu s člankom 209. stavkom 7. Poslovnika).

rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja potpisivanje novog Sporazuma o partnerstvu s članicama Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) i njezinih regionalnih protokola kojima će se uspostaviti sveobuhvatni pravni okvir tijekom sljedećih dvadeset godina i pružiti dosad nezabilježena regionalna usmjerenost na afričke, karipske i pacifičke države (AKP);
2. naglašava važnost političkog dijaloga kao sastavnog dijela partnerstva između EU-a i država AKP-a, koje s ukupno 105 država čine jednu petinu svjetskog stanovništva i više od polovice mjesta u Općoj skupštini Ujedinjenih naroda; ukazuje na geopolitičku vrijednost Sporazuma iz Samoe; ističe zajedničku izjavu Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država i EU-a za konferenciju COP 28 od 30. studenog 2023. kao jasan primjer suradnje na zajedničkim interesima i prioritetima na multilateralim forumima;
3. podsjeća na važnost udruživanja snaga s državama AKP-a i uspostavljanja ravnopravnih partnerstava koja su na obostranu korist u šest prioriternih područja: ljudska prava, demokracija i upravljanje, mir i sigurnost, ljudski i društveni razvoj, uključivi, održivi gospodarski rast i razvoj, okolišna održivost i klimatske promjene te migracije i mobilnost; naglašava velik potencijal inicijative EU-a Global Gateway i poziva na produbljivanje partnerstva s državama AKP-a u tom pogledu;
4. naglašava da multilateralni poredak temeljen na pravilima, kao i promicanje mira, sigurnosti i teritorijalne cjelovitosti diljem svijeta trebaju biti kamen temeljac ojačanog političkog partnerstva država AKP-a i EU-a; pozdravlja uključivanje poglavlja o miru i sigurnosti među šest prioriternih područja; napominje da predmetni Sporazum ima potencijal za produbljivanje suradnje u novim područjima od piratstva, financiranja ili terorizma do kiberkriminaliteta;
5. poziva na integrirani pristup sukobima i krizama povezivanjem humanitarnih, razvojnih, mirovnih i sigurnosnih nastojanja u svim fazama;
6. naglašava potrebu za nastavkom političkog dijaloga između EU-a i svake od partnerskih država i regija kao ključne sastavnice tih partnerstava, osobito u kontekstu sve veće globalne nesigurnosti, izravnih napada na demokratske vrijednosti i geopolitičkih izazova; poziva stranke da ojačaju svoju suradnju u multilateralim organizacijama, u potpunosti podupru rad Vijeća Ujedinjenih naroda za ljudska prava (UNHCR) i teže zajedničkim inicijativama; potiče države članice da redovno surađuju s državama Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država na ministarskoj razini;
7. pozdravlja posvećenost stranaka demokraciji, no naglašava da u nekim državama AKP-a medijska sloboda i integritet izbornog procesa još uvijek nisu zajamčeni;
8. pozdravlja posvećenost stranaka osnaživanju suradnje u pogledu migracija i mobilnosti, naglašava njihovu predanost osiguravanju dostojanstva svih izbjeglica i migranata i zaštitu njihovih ljudskih prava, također i u tranzitnim zemljama; snažno podupire njihovu odluku da nastave s naporima za donošenje djelotvornih integracijskih politika za osobe koje zakonito borave na njihovim državnim područjima; prepoznaje potrebu za jačanjem suradnje radi rješavanja temeljnih uzroka nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja uz potpuno poštovanje međunarodnog prava;

9. ističe posvećenost stranaka potpunoj primjeni načela nediskriminacije; potiče stranke na izbjegavanje svake diskriminacije na temelju spolne orijentacije i da potpuno prekinu kriminalizaciju i kažnjavanje LGBTI osoba, uključujući smrtnu kaznu; napominje da rodna ravnopravnost i gospodarsko osnaživanje žena moraju biti uključeni pri provedbi Sporazuma iz Samoe; podupire predanost spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima za sve ljude, osobito djevojčice i mlade žene; poziva institucije EU-a da ubrzaju provedbu III. akcijskog plana za rodnu ravnopravnost u državama AKP-a;
10. pozdravlja predanost stranaka socijalnom dijalogu te promicanju i učinkovitoj provedbi međunarodno priznatih standarda rada kako su utvrđeni relevantnim konvencijama i protokolima Međunarodne organizacije rada; smatra vrlo važnim da se stranke pridržavaju svojih obveza kao članice Međunarodne organizacije rada i svojih obveza iz Deklaracije Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu; poziva EU na kontinuiranu suradnju s partnerima iz AKP-a radi ratifikacije i provedbe svih temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada;
11. naglašava da je nužno ojačati parlamentarnu diplomaciju s partnerima u Africi, na Karibima i Pacifiku kako bi se doprinijelo cilju EU-a jačanja odnosa s partnerima AKP-a a radi rješavanja zajedničkih geopolitičkih, gospodarskih, socijalnih i ekoloških izazova; pozdravlja činjenicu da je parlamentarna demokracija prepoznata kao stup partnerstva i da je ojačana osnivanjem triju regionalnih parlamentarnih skupština kojima će se omogućiti dubinske rasprave o zajedničkim pitanjima specifičnima za tu regiju;
12. pozdravlja činjenicu da Komisija priprema „novi strateški pristup partnerstvu s Afrikom” radi poticanja sigurnosti, mira i trajnog blagostanja; naglašava važnost provedbe obveza sa sastanka na vrhu EU-a i Afričke unije održanog u veljači 2022. kako bi se produbila suradnja na inicijativama od zajedničkog interesa te da bi EU odgovorio na potrebe partnerskih zemalja u Africi; naglašava da bi EU trebao provoditi geografske prioritete na bilateralnoj i regionalnoj razini usmjeravajući se na reviziju regionalnih strategija za regiju Sahel i učinkovitu provedbu strategije za Gvinejski zaljev, regiju Velikih jezera i Afrički rog; izražava zabrinutost zbog povećane prisutnosti skupine Wagner i rastuće nestabilnosti u Sahelu, što narušava sigurnost i stabilnost u spomenutim zemljama i ima duboke regionalne i međunarodne posljedice; smatra da politika EU-a u pogledu Sahela nije polučila očekivane rezultate i prima na znanje najavu potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o reviziji strategije EU-a u pogledu Sahela;
13. poziva na jačanje partnerstva EU-a i karipskih država na temelju izjave sa sastanka na vrhu EU-a i CELAC-a održanog u srpnju 2023.; zabrinut je zbog porast nasilja, organiziranog kriminala i trgovine drogom u karipskim državama, poziva na znatno povećanje biregionalne suradnje u okviru ovog Sporazuma radi borbe protiv tih prijetnji;
14. naglašava važnost pacifičke regije u kontekstu geostrateškog natjecanja u regiji; naglašava da je očuvanje mira, stabilnosti i slobode plovidbe u pacifičkoj regiji i dalje od ključne važnosti za interese EU-a i njegovih država članica; ističe da je potrebno udružiti resurse kako bi se učinkovito povećao politički utjecaj EU-a i EU potvrdio kao pouzdan i strateški partner na Pacifiku; poziva na izgradnju strateških koalicija u pacifičkim državama o nizu globalnih pitanja, osobito u pogledu klimatskih promjena, upravljanja oceanima, mira i sigurnosti; potiče države članice na godišnju suradnju na ministarskoj

razini s pacifičkim otočnim zemljama;

15. poziva sve stranke Sporazuma na njegovo brzo potpisivanje i ratifikaciju, podsjeća da zemlje koje ne potpišu sporazum neće sudjelovati u njegovim tijelima za oblikovanje politika i donošenje odluka; naglašava da je mehanizam za uključivanje novih dionika uspostavljen radi jačanja glasa civilnog društva u donošenju odluka; poziva na sveobuhvatnu provedbu Sporazuma zbog geopolitičke nestabilnosti te globalnih izazova;
16. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) na jačanje strateške komunikacije o aktivnostima EU-a u okviru partnerstva.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	19.3.2024
Rezultat konačnog glasovanja	+: 14 -: 1 0: 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Mercedes Bresso, Catherine Chabaud, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Christian Sagartz, François Thiollet, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Sven Simon

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

14	+
PPE	György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Christian Sagartz, Sven Simon, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Mercedes Bresso, Mónica Silvana González, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose, François Thiollet

1	-
ID	Bernhard Zimniok

4	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Dominique Bilde
The Left	Miguel Urbán Crespo

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani